



פרשת דברים
(שבת חזון) תשפ"ו

גיליון 320

א לעבטיגער שבת

הארט העשבת



מאת הרב יהודה צבי שפירא

מסתפקים ומרצים

פניני פרשה

"אלה הדברים" (א א)

בדברי תוכחתו של משה רבינו בכאן, אסמכתא לדברי המשנה באבות (ד י"ח): **שלא לראות את חבריך בשעת קלקלתו**. ובפירושו הרע"ב ע"כ: **כשנתקלקל בחטא לפי שהוא מתבייש מכל אדם**. וזאת אנו רואים בכאן שמה רבינו הוכיחם רק לאחר זמן ובדרך רמז, וכך כמובא במפרשי התורה.

"אלה הדברים" (א א)

בדברי האור החיים' שמה רבינו הוכיחם ל"ו יום קודם הסתלקותו הרמוז בתיבת **'אלה'** - שהוא גימטריא ל"ו. ובספר **'תולדות האדם'** ע"פ דברי ר' יהודה, שארבעים יום קודם פטירת הצדיק נשמתו עולה למעלה ופועל כל מה שצריך לכלל ישראל. ולכן משה רבינו הוכיחם דווקא **במ' יום קודם פטירתו** שאז הוא התכלל בבחינת **אין סוף**. עי"ש.

ויש לומר בדבריהם: שר"ת וס"ת ה'דברים' הוא **'מה'** בחינת ביטולו של משה **לאין סוף**. ואותיות הפנימיות הם: **'דבר' מלשון מנהיג מושל** כמובא (סנהדרין ח). **'דבר אחד לדור'**, הרמוז על משה רבינו. ועיון בליקוטי מוה"ר"ן (ד): עה"פ **'והאיש משה עניו מאד'** שהיה בבחינת **'אין'**, וביטול לאור אין סוף.

'אחד עשר יום מחורב דרך הר שעיר' (א ב). ע"פ המובא ב'הקטורת' הם בחינת בירורים (כתבי האר"י, ליקוטי' ט"ז ב, ועוד) וזהו **'אחד עשר יום מחורב'** - שבו ניתנה תורה, **ליקדש ברנע'** שמשם נשלחו המרגלים והחל הבירור של כניסתם לארץ ישראל. **ובליקוטי מוה"ר"ן** (תורה ל"ה) מחבר ענין בירור הניצוצות הקדושים שבי"א סממני הקטורת למצוות שניצטוו כניסתם לארץ ישראל, והוא אחד עשר ימים אלו היו בדרך לכניסתם לארץ ישראל. ועיון בדברי האר"י (ליקוטי דברים צ"א) על הבירור של **'אחד עשר יום דרך הר שעיר'**, בסוד מלכי אדם, וי"א יריעות עיזים.

"הואיל משה באר את התורה הזאת" (א ה) בדברי רש"י: **'הואיל'** לשון **'התחיל'**. רמז על דברי תורה שיש להתחיל בה בכל פעם מחדש, וכמובא בדבריהם (ספרי ו): **שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים**. וכמובא בליקוטי מוה"ר"ן (ע"ב): עה"פ **'היום אם בקולו תשמעו'**.

ואפשר להוסיף **'הואיל'** גימטריה ב"ן, וידוע ששם ב"ן מאיר בעולם העשייה, וזהו: **"הואיל משה באר את התורה"**, שהאיר לנו את התורה בעולמנו אנו, עולם העשייה.

"הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר" (א ה) בפרש"י: **'בשבעים לשון'**. ואפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוה"ר"ן (תורה ק"א) **שבכוה עמל התורה מכניעים רעה של הע' לשונות העכו"ם**. וזהו **'באר את התורה - בשבעים לשון'**, שנתעלה בקדושה - כל ה'שבעים לשון' ע"י התורה.

"טרחכם ומשאכם וריבכם" (א יב) **'עבירה גוררת עבירה'**, בראשית: **'טרחכם - טורח המצוה'** - בעשייתם בעייפות וחלישות. לאחמ"כ

רק מי שעושה כן, יודע שאשריו בעולם הזה

הַמִּשְׁךְ הַיָּמִינִי הַרְשָׁה

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"גם אתה לא תבא שם" (דברים א' ל"ז)

כיסופיו וגעגועיו של רבי יצחק ברייטער לארץ הקודש

כל ימיו שיווע החסיד המשפיע הנודע מפולין רבי יצחק ברייטער ה"ד לנסוע לארץ הקודש, כפי שהפליג רבינו בתרבותו ובמאמריו, ולא אסתייע מילתא. כי הלוא נסתרים הם דרכי ה'.

מתחילת הקיץ של שנת תרפ"ה התעוררה תקווה מסוימת להשגת סרטיפיקט (אשרת עליה) עבור כמה מאנ"ש באמצעות העסקן החסידי ר' יצחק גרשטנקורן.

באיגרת לרבי יעקב זאב ברזקסקי שהיה אבדק צעיר מבקש ממנו רבי יצחק שיעזור לו להשיג אישור עליית ארצה. את המכתב האמור הוא מסיים בעט להבה ובדברי ריצו נמרצים מהרגיל.

במכתב נוסף מלא-עוצמה שרבי יצחק משגר לרבי איצ'ה מאיר קורמן, מרחיב רבי יצחק ברייטער את הדיבור אודות מעלת הנסיעה לארץ ישראל, הוא מדגיש עד כמה מהווה ארץ הקודש יסוד מרכזי במשנת רבינו שעל ידה זוכה יהודי לעלות ולהתעלות מדרגה לדרגה.

בתוך הדברים הוא מבכה על העובדה שאנשי שלומנו באומן וסביבותיה היו כולם בארץ ישראל, ולעומת זאת בפולין עדיין אין התעוררות מספקת לכך...

פעם טרח והגיע לעיר המלוכה בווינה, בשתדלנותו להשיג את האישורים וכיון שלא היה אישור גם עבור רעייתו נמנע מלנסוע, מאוחר יותר כשביקש לחזור בו, ולנסוע לבדו, כבר לא התאפשר הדבר בידו.

והיה זה כשנסתייע בידי תלמידו רבי מרדכי יגלינק לעלות ארצה, המתין לרכבת היוצאת מווארשה עם אור יום. הנסיעה של רבי מרדכי נקבעה ל"תשעה באב", ומיד לאחר תפילת 'ותיקין', יצא רבי יצחק עם קבוצת מתפללים ללוות אותו בדרכו לרכב, אמר לו רבי יצחק כך: "מן הדין שנצא כולנו ברקידה לכבוד השמחה הגדולה, אלא מאי? תשעה באב היום ואי אפשר הדבר. אפשר אבל צריך לרקוד בלב, הבה איפה נרקוד בלבבנו לכבודו של רבי מרדכי הנוסע לארץ הקודש!"

למרות שהכיסופים לארץ ישראל אוכלים בבשרו ולעת עתה הוא מנוע מלחון את עפרה, מוצא רבי יצחק נחמה בקרב מקורביו, ובשעה שהוא מבלה בתורה או בתפילה דומה עליו כאילו הוא ממש שוהה בארץ ישראל ושוהב מאווירה.

ובשנים הבאות ככל שנוקף הזמן וצילה של המלחמה העולמית מאפיל על שמי אירופה, מתעצמים געגועיו של רבי יצחק לארץ ישראל עד לבלי נשוא. את שארית ימיו הוא מבלה כשהדרגתו הפנימית רגלו האחת בארץ והשנייה תקוע על כורחה בווארשה, וכל כולו שוועה – ארץ ישראל...

במשך שנים ניסה רבי יצחק להשיג אשרת כניסה אל ארץ ישראל שהייתה מושא געגועיו וכיסופיו כל הימים, ברור היה לו באופן הוודאי ביותר שהעלייה ארצה הינה חלק בלתי נפרד מתיקונו, וכיסופיו לא ידעה שבעה. במשך כל אותן שנים ניהל התכתבויות תכופות עם ידידו רבי איצ'ה מאיר קורמן שכבר התגורר שנים רבות בארץ וניסה לפעול בעבורו בדרכים שונות. מכתבים אלו מלאים ביטויי געגוע מעוררי התפעלות לזכות להגיע לארץ ישראל ולהתיישב בה. כשבין הדברים משובצים ר